

گزارش کمیته زنان انجمن قلم ایران در تبعید به کنگره پن بین‌الملل در سنگال

اعضای محترم کنگره جهانی قلم،

خانم ها، آقایان

گزارش حاضر، نگاهی اجمالی به وضعیت زنان نویسندگان ایرانی در یک سال گذشته است که کمیته زنان انجمن قلم ایران در تبعید آن را از میان گزارش‌های فعالین ایرانی دفاع از حقوق بشر در اروپا و امریکای شمالی و نیز برخی رسانه‌های خبری گردآوری کرده است. بدیهی است کمیته زنان انجمن قلم ایران در تبعید نمی‌تواند به سبب وجود سانسور شدید خبری رسانه‌های گروهی ایران (رادیو، تلویزیون، مطبوعات و خبرگزاری‌ها، اینترنت و ...) و نیز به علت محدودیت‌هایی که قوانین جمهوری اسلامی بر جامعه حاکم کرده است، آمار کاملی از مشکلات کنونی نویسندگان زن ایرانی فراهم کند.

آن چه از آمار به دست آمده پیداست در سال ۱۳۸۶ تا کنون ۷ روزنامه نگار در ایران همچنان در زندان به سر می‌برند. بیش از ۴ روزنامه، ۲۰ هفته‌نامه و ماهنامه، توقیف و بیش از ده‌ها نویسنده و روزنامه‌نگار و مدیر مسئول بازداشت و بازجویی و محاکمه شده‌اند. از این میان بسیاری از آنان نویسندگان و روزنامه‌نگاران زن بوده‌اند و نشریات یا سایت‌های توقیف شده نیز ویژه زنان بوده‌اند. نویسندگان ایرانی و به ویژه نویسندگان زن ایرانی در شرایطی می‌نویسند که هر لحظه با سانسور، عدم اجازه نشر آثار، توقیف اثر و یا تهدید به دستگیری، محاکمه، زندان، شکنجه و در برخی موارد مرگ روبرو هستند.

حاکمان بر ایران با این روش می‌کوشند تا قلم نویسندگان ایرانی را از نوشتن حقایق بازدارد و وی را به سکوت فرا بخواند و به این ترتیب جامعه بدون خبر را در زیر سیطره خود حفظ کند. متأسفانه در این گزارش تنها به برخی از انبوه مشکلات نویسندگان زن ایرانی اشاره می‌شود:

۱ - **ثریا عزیزپناه** مدیر مسئول نشریه «راسان» به اتهام نشر اکاذیب به قصد تشویق اذهان عمومی و اقدام علیه امنیت کشور جهت محاکمه به دادگستری شهرستان مریوان احضار شد. (ایسنا ۸۵/۱۲/۲)

۲ - **لیلا مدنی** مدیر مسئول هفته‌نامه اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی "کرفتو" با شکایت دانشگاه علوم پزشکی کردستان در شعبه ۴ بازپرسی دادگاه سنجندج مورد بازجویی قرار گرفت. و با قرار وثیقه ۳ میلیون تومانی آزاد شد. (ایلنا ۸۵/۲۹/۹)

۳ - **روزنامه "روزگار"** به مدیر مسئولی **فرزانه خرقانی**، با استناد به بند ۲ ماده ۳۳ قانون مطبوعات پس از انتشار ۵ شماره بدستور هیات نظارت بر مطبوعات توقیف گردید. (ایسنا ۸۵/۸/۱)

۴ - **اعظم ملاسعیدی** مدیر مسئول نشریه «هدف» به اتهام انتشار مطالب خلاف واقع، توهین و افتراء با شکایت مدعی العموم در شعبه ۷۶ دادگاه کیفری استان تهران به ریاست قاضی محمدرضا صارمی محاکمه شد. (ایلنا ۸۴/۱۲/۱۴)

۵- **مهناز مظاهری** مدیر مسئول نشریه «**نیلوفر آبی**» به اتهام انتشار مطالب خلاف واقع، با شکایت شهرداری چهاردانگه در شعبه ۷۶ دادگاه کیفری استان تهران به ریاست قاضی محمدرضا صارمی محاکمه شد. (ایلنا ۱۴/۱۲/۸۴)

۶- **پروانه فرقانی** مدیر مسئول روزنامه «**جهان اقتصاد**» به اتهام انتشار مطالب خلاف واقع، با شکایت شرکت کارگزاری بانک سپه در شعبه ۷۶ دادگاه کیفری استان تهران به ریاست قاضی صارمی محاکمه شد. (ایلنا ۲۰/۱/۱۳۸۵)

۷- **رویا طلوعی** سردبیر نشریه توقیف شده «**راسان**» غیابا در شعبه اول دادگاه انقلاب سنندج به اتهام اقدام علیه امنیت ملی محاکمه شد. (ایلنا ۲۶/۴/۱۳۸۵)

۸- **فاطمه کمالی** احمدرایی مدیر مسئول ماهنامه لغو امتیاز شده «**جامعه نو**» به اتهام تبلیغ علیه نظام، توهین به مقدسات و باورهای دینی مردم، طرح مطالب خلاف واقع، اشاعه فحشا و منکرات و طرح مطالب خلاف عفت عمومی، عدم انتشار منظم نشریه و تقلید نام یا علامت نشریه ای دیگر با شکایت مدعی العموم در شعبه ۱۰۸۳ دادگاه کیفری استان تهران به ریاست قاضی حسین حسینیان محاکمه شد. (ایلنا ۱/۵/۱۳۸۵)

۹- **سلاله صدرایی** مدیر مسئول نشریه «**دنیا**» به اتهام استفاده ابزاری از تصاویر افراد در شعبه ۷۶ دادگاه کیفری استان تهران بریاست قاضی محمدرضا صارمی به پرداخت ۲۰۰۰۰۰۰ تومان جریمه نقدی محکوم شد. (ایسنا ۸۵/۱۲/۲)

۱۰- **الهام افروتن** عضو تحریریه هفته نامه توقیف شده «**تمدن هرمزگان**» به اتهام ترویج مطالب خلاف عفت عمومی در شعبه ۲۶ دادگاه انقلاب تهران به پرداخت ۱۵۰ هزار تومان جزای نقدی، یکسال حبس تعزیری که به مدت ۵ سال محرومیت از حقوق اجتماعی و شغل روزنامه نگاری محکوم شد. (ایسنا ۴/۱۳۸۵/۱۸)

۱۱- **زهرا امیری** مدیر مسئول نشریه «**سینما خانواده**» به اتهام استفاده ابزاری از تصاویر با شکایت مدعی العموم و معاونت مطبوعاتی و تبلیغاتی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در شعبه ۷۶ دادگاه کیفری استان تهران به ریاست قاضی محمدرضا صارمی به پرداخت ۱۰۰۰۰۰۰ تومان جزای نقدی محکوم گردید. (ایلنا)

۱۲- **شکوه جیرودی** مدیر مسئول نشریه «**نقش آفرینان**» به اتهام استفاده ابزاری از تصاویر و اشاعه فحشا و منکرات با شکایت مدعی العلوم در شعبه ۷۶ دادگاه کیفری استان تهران به ریاست قاضی محمد رضا صارمی به پرداخت ۵۰۰۰۰۰۰ تومان جزای نقدی محکوم گردید. (ایلنا ۲۴/۵/۱۳۸۵)

۱۳- **نجمه امید پرور** وبلاگ نویس به اتهام توهین به محمد خاتمی رئیس جمهور سابق و تبلیغ علیه نظام با شکایت اداره اطلاعات رفسنجان به پرداخت ۱۵۰ هزار تومان جزای نقدی و توقیف اموال محکوم شد. وی در اسفند ۸۳ به مدت ۲۵ روز در بازداشت بود. (ایلنا ۸۴/۶/۱۲)

۱۴- **ساقی باقری نیا** مدیر مسئول روزنامه توقیف شده "آسیا" به اتهام تبلیغ به نفع گروههای مخالف نظام و ترویج مطالبی که به اساس نظام لطمه می زند، با شکایت مدعی العموم در شعبه ۷۶ دادگاه کیفری استان تهران و با تائید شعبه ۲۷ دیوان عالی کشور به ۶ ماه حبس تعزیری محکوم گردید. نامبرده جهت اجرای حکم به شعبه اول دایره اجرای احکام احضار شد. (ایلنا ۸۵/۱۹/۷)

۱۵ - کتاب «در باب هنر سفر کردن» نوشته آلن دوباتن، ترجمه گلی امامی بیش از ۷ ماه است که در انتظار مجوز از وزارت فرهنگ و وزارت ارشاد اسلامی بسر می برد. (میراث فرهنگی ۲۶/۴/۱۳۸۵)

۱۶ - خانم لیلی گلستان مترجم گفت: مرگ کتاب با توجه به شرایطی که از سوی مسئولان وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی بوجود آمده در کشور ما آغاز شده، گویی باید منتظر مرگ نویسندگان باشیم. وی افزود: شرایط صدور مجوز و اعلام وصول در کشور ما بسیار اسفناک است، هر کسی را که می بینی توی صف ایستاده است تا کتابش مجوز بگیرد یا اعلام وصول آن صادر شود بسیاری از کتابها هم که سالهاست منتشر شده اند، مجوز آنها باطل می شود. وقتی مجوز یک کتاب پس از ۲۵ سال لغو می شود و کسی پاسخگو نیست، دیگر چه کاری می توان کرد. (ایلنا ۲۷/۵/۱۳۸۵)

۱۷ - مجوز دائم انتشار کتاب "اگر عشق عشق باشد" مشتمل بر گزین گویه های فروغ فرخزاد توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی لغو گردید. ایلنا دیانوش مولف این اثر گفت: قرار بود این کتاب را انتشارات مروارید چاپ کند. (ایلنا ۸۵/۷/۲۳)

۱۸ - وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی از انتشار رمان "چراغها را من خاموش می کنم" نوشته زویا پیرزاد جلوگیری به عمل آورد، این کتاب طی ۵ سال اخیر ۲۳ بار توسط نشر «مرکز» چاپ شده بود. (کارگزاران ۸۵/۶/۹)

۱۹ - مجوز چاپ رمان "دختری با گوشواره ی مروارید" نوشته تریسی شوالیه، ترجمه گلی امامی توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی لغو گردید. این رمان ۶ بار تجدید چاپ شده است. (ایسنا ۸۵/۸/۲۳)

۲۰ - هم زمان با محاکمه مجدد دو تن از زنان و یک مرد محکوم به سنگسار بنامهای حاجیه اسماعیلوند در جلفا و پریسا الف و همسرش نجف در شعبه ۱۵ هیات تشخیص دیوان عالی کشور سایت "میدان زنان" بدستور مقامات قضایی فیلتر شد. (میدان زنان ۸۵/۸/۱۸)

۲۱ - سایت اطلاع رسانی «کمپین یک میلیون امضا برای تغییر قوانین تبعیض آمیز» بدستور کمیته فیلترینگ (متشکل از وزارت اطلاعات، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و سازمان صدا و سیما) فیلتر شد. این کمپین توسط فعالین حقوق زنان در ایران راه اندازی شده است. (امیرکبیر ۸۵/۱۹/۱۰)

۲۲ - زهره وفایی مدیر انتشارات «زینب پاشا» و مدیر مسئول نشریه فکاهی «جوالدوز» توسط ماموران وزارت اطلاعات بازداشت شد. همچنین عیوض طاهاپور مدیر مسئول نشریه ادبی «یارپاق» توسط ماموران امنیتی در مغان دستگیر شد. (کمیته دفاع از زندانیان سیاسی آذربایجان ۸۵/۳/۹)

۲۳ - ماهنامه "نامه" به مدیر مسئولی کیوان صمیمی پس از انتشار ۵۳ شماره به علت چاپ شعری از سیمین بهبهانی به دستور هیئت نظارت بر مطبوعات توقیف گردید. (ایسنا ۸۵/۶/۲۰)

- به گفته اعظم طالقانی پس از توقیف هفته نامه «پیام هاجر» تقاضای امتیاز نشریه دیگری کردیم که پروانه آن صادر شد اما به ما ابلاغ نکردند. وقتی سؤال کردیم چرا نمی دهید، گفتند: گفته شده مصلحت نیست، این در حالی است که نهادهای عضو کمیسیون هیئت نظارت بر مطبوعات مانند وزارت اطلاعات، قوه قضائیه، نیروی انتظامی و ثبت احوال باید قبل از تصویب مجوز، نظرات خود را بدهند. اعظم طالقانی گفت: بارها با معاون مطبوعاتی وزارت ارشاد در دولتهای محمد خاتمی و محمود احمدی نژاد تماس گرفته ام و آنها هر بار گفته اند باید تعهد بدهی. (ایسنا ۴/۱۳۸۵/۱۳)

۲۳- نشریه دانشجویی "زمستان" به مدیر مسئولی **نیلوفر باغبان** به علت چاپ مقاله ای تحت عنوان "شکستن بت بزرگ" به اتهام توهین به مقدسات به حکم کمیته ناظر بر نشریات دانشجویی دانشگاه یزد توقیف گردید. (ایسنا ۸۵/۱۲/۹)

۲۴- خانم **سیمین بهبهانی** عضو کانون نویسندگان ایران، **محبوبه عباسقلی** زاده از فعالان جنبش زنان، **مریم شبانی خبرنگار روزنامه اعتماد ملی** و عضو شورای مرکزی دفتر تحکیم وحدت و تعدادی دیگر از شرکت کنندگان در تجمع مراسم روز جهانی زن در پارک دانشجو توسط نیروی انتظامی مورد ضرب و شتم قرار گرفتند. (دویچه وله ۸۴/۱۷/۱۲)

۲۵- **لیلا پور یوسفی** مدیر مسئول نشریه "صبح زندگی" به اتهام چاپ عکس مستهجن با شکایت مدعی العموم در شعبه ۷۶ دادگاه کیفری استان تهران به ریاست قاضی محمد رضا صارمی محاکمه شد. (ایلنا ۸۵/۱۲/۲۰)

۲۶- **منیژه زیبایی** مدیر مسئول هفته نامه "شکوه آزادی" چاپ ایلام، به اتهام انتشار مطالب خلاف موازین اسلامی با شکایت دادستان عمومی و انقلاب ایلام در شعبه دوم دادگاه کیفری استان ایلام و تأیید دیوان عالی کشور به پرداخت ۲۰۰۰۰۰ تومان جزای نقدی محکوم شد. (ایرنا ۸۵/۱۲/۱۰)

۲۷- **مراسم روز جهانی زن** در دانشگاه صنعتی سهند تبریز بدستور رئیس دانشگاه، معاون دانشجویی و دبیر هیئت نظارت بر فعالیت تشکلهای دانشجویی **لغو گردید**. در این مراسم قرار بود شادی صدر، الهه کولایی، شهلا اهزازی سخنرانی کنند و فیلمهای «ده» اثر عباس کیا رستمی و «دایره» اثر جعفر پناهی نمایش داده شود. (تبریز نیوز ۸۴/۱۷/۱۲)

۲۸- مراسم روز جهانی زن در دانشگاه آزاد اسلامی مشهد بدستور مستقیم رئیس دانشگاه لغو گردید. در این مراسم قرار بود، دکتر هما زنجانی زاده از فعالان جنبش زنان سخنرانی نماید. (ادوار نیوز ۸۴/۱۲/۱۸)

۲۹- **فریبا داودی مهاجر** رئیس کمیته زنان سازمان دانش آموختگان ایران اسلامی و **دبیر انجمن روزنامه نگاران جوان**، به علت شرکت در تجمع زنان در تاریخ ۲۲ خرداد ۸۵ جهت بازجویی به شعبه ۱۴ بازپرسی دادگاه انقلاب تهران احضار شد و به مدت ۱۰ ساعت توسط بازپرس دادگاه انقلاب تهران مورد بازجویی قرار گرفت. (ایسنا ۸۵/۳/۲۳) و با قرار کفالت ۱۵ میلیون تومانی آزاد شد. (ایلنا ۸۵/۸/۳۰)

۳۰- **پروین اردلان، نوشین احمدی خراسانی**، از فعالان جنبش زنان به اتهام تبلیغ علیه نظام از طریق نوشتن مقاله در ارتباط با مسایل زنان در سایت های اینترنتی، روزنامه ها و رسانه های خارجی، اقدام علیه امنیت ملی از طریق دعوت به برگزاری تجمع و ایجاد تزلزل در مبانی نظام در دادگاه انقلاب تهران مورد بازجویی قرار گرفته و با قرار کفالت ۱۵ میلیون تومانی آزاد شدند. (ایلنا ۸۵/۸/۳۰)

۳۱- **ژیلا بنی یعقوب** سردبیر سایت اینترنتی "کانون زنان ایرانی" و مسئول صفحه "اجتماعی و زنان" روزنامه "سرمایه" به علت شرکت در تجمع زنان در ۲۲ خرداد، به اتهام اقدام علیه امنیت ملی در شعبه ۱۴ دادگاه انقلاب تهران مورد بازجویی قرار گرفت و به اتهام اقدام علیه امنیت ملی، تبلیغ بر ضد نظام و شرکت در تجمع غیر قانونی زنان در شعبه ۱۵ دادگاه انقلاب تهران محاکمه شد. (زمستان ۸۵/۱۰/۱۳)

۳۲ - شیرین عبادی عضو **کانون حقوق بشرگفت مدافعان**: نامه ای توسط پست دریافت کرده که در آن تهدید به قتل شده است. در نامه ذکر شده ۳۷۰ نفر از فعالین سیاسی، فرهنگی، اجتماعی دانشجویی، روزنامه نگاران، فعالین کارگری، زنان و حقوق بشری تهدید به قتل شده اند. وی افزود هدف از ارسال چنین نامه هایی ارباب فعالین حقوق بشر است. عبادی تصریح کرد: میدانم پیگیری قضایی این نامه نتیجه ای در بر نخواهد داشت. (ایلنا)

۳۳ - **مهرنوش سلوکی**، دانشجوی رشته ی **روزنامه نگاری** ایرانی تبار دارای تابعیت فرانسه در تاریخ ۱۴ آذر ماه برای تهیه گزارشی تحصیلی از رویدادهای پس از پایان جنگ هشت ساله ایران و عراق، وارد ایران شد. علیرغم طی مراحل قانونی کسب مجوز از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برای تهیه گزارش خود، در تاریخ ۲۸ بهمن ماه توسط ماموران وزارت اطلاعات جمهوری اسلامی در خیابان دستگیر شده است. منزل پدر ایشان مورد بازرسی و همه ی مدارک، دست نوشته ها و نوارهای فیلمی که از خانواده های قربانیان خشونت های دهه شصت تهیه کرده بود، توسط ماموران مصادره می شوند. ایشان به مدت یک ماه در بند ۲۰۹ زندان اوین در بازداشت و در تاریخ ۲۸ اسفند ماه با سپردن صد میلیون تومان وثیقه آزاد شده است. در بعد از آزادی نیز مهرنوش سلوکی بارها از سوی مقامات امنیتی احضار و مورد بازرسی و تهدید قرار گرفته است.

۳۴ - **پرناز عظیمیا** خبرنگار ایرانی تبار دارای تابعیت امریکا نیز در تاریخ ۵ بهمن ماه به هنگام ورود به خاک ایران در فرودگاه مورد بازرسی قرار گرفته و مدارک سفر ایشان نیز توسط ماموران امنیتی ضبط شد. خانم عظیمیا برای عیادت از مادر بیمار خود به کشورش سفر کرده بود. در پی چهار ماه انتظار برای دریافت گذرنامه خود مقامات قضایی حتا با وثیقه ای ۴ میلیون تومانی هنوز از استرداد گذرنامه ایشان امتناع می کنند. پرناز عظیمیا نیز بارها برای بازرسی احضار و مقامات امنیتی وی را برای "همکاری" تحت فشار قرار داده اند.

* به گفته کمال دانشیار رئیس کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی ، با توقیف روزنامه ایران حدود ۷۰۰۰ نفر بیکار شده اند.
(ایلنا ۸۵/۳/۲۱)

* سایت « کانون دفاع از حقوق کودکان » بدستور مقامات امنیتی توسط کمیته فیلترینگ فیلتر شد. این کانون در سال ۱۳۷۸ تشکیل شد و از اسفند ۸۲ با مجوز رسمی وزارت کشور فعالیت می کرد.
(کانون دفاع از حقوق کودکان ۸۵/۵/۱۶)

* کانون نویسندگان ایران با صدور بیانیه ای اعلام کرد: سایت کانون نویسندگان ایران نیز همچون بسیاری از سایتهای دیگر مسدود شده است، و این تنها راه ارتباط کانون با مخاطبانش از میان رفته است

* "دفتر موسسه حقوقی راهی" که توسط **شادی صدر** وکیل دادگستری و فعال جنبش زنان، پایه گذاری شده و با همکاری گروهی از وکیل های استخدامی و داوطلب به زنان مشاوره حقوقی ارائه می نمود ، توسط مامورین دادگاه انقلاب مورد بازرسی قرار گرفته و سپس پلمپ گردید. (میدان ۸۵/۱۲/۲۵)

* "مرکز کارورزی سازمانهای غیر دولتی جامعه مدنی" که توسط **محبوبه عباسقلی زاده** تاسیس شده بود و هدفهای آن در جهت ظرفیت‌سازی و تقویت سازمان‌های مدنی و آموزش دادن کنشگران جامعه مدنی تعریف شده بود، توسط مامورین دادگاه انقلاب مورد بازرسی قرار گرفته و پلمپ شد.
(میدان ۸۵/۱۲/۲۵)

کمیته زنان قلم
جولای ۲۰۰۷